

Leerrede over Efeze 4: 13 t/m 15, uitgesproken op Woensdagavond 5-7-1950 te Schiedam door ds. H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 73: 14

Lezen - Efeze 4

Voorrede.

De psalmdichter, als een waar kenner van God en van Zijn werken, spreekt met volkomen zekerheid. Niet in de geest van: "misschien", of: "ik dènk", of: "het kon wel eens zus of zo zijn", maar wat wij zongen, daarvan lezen wij onberijmd kort en bondig: "Die verre van U zijn, zullen vergaan", zijnde een vaststaande, onwrikbare waarheid Gods.

Dat zijn zeer ernstige zaken. Want wat hebben wij te verstaan onder: "Die verre van U zijn, zullen vergaan"? Dat drukt toch ons aller staat uit, die wij innemen krachtens onze bondsbreuk in ons stamhoofd Adam! Wij zijn zó van God af, dat er een breuk, een kloof is tussen Hem en ons, die wij -- alle mensen tezamen genomen -- niet kunnen helen, niet kunnen dempen, niet kunnen overbruggen.

Wij zijn dus zó ver, zó ver van God af, dat het een algehele onmogelijkheid is, om die breuk op te heffen, zodat wij, als er geen hulp van buiten ons komt, in die staat moeten verzinken, moeten omkomen, moeten vergaan als een schip dat in het hart der zeeën gebroken wordt. Is dat niet hoogst ernstig? Dat een ieder voor zich dat bedenke!

Want God Zelf spreekt, dat déze tijd, het heden der genade is: "Ziet, nú is het de welaangename tijd (vanavond, vannacht, morgen kan het afgelopen zijn), ziet, nú is het de dag der zaligheid!" Dan is het voor een ieder toch wel een zaak om er rekening mee te houden, zodat wij niet zouden gaan op grond van enige gesteldheid bij onszelf, in godsdienst, gevoel of enige ervaring en hoop op de goede afloop, omdat ja, wij toch wel eens "anders" zijn dan gewoon.

Ook niet werken met (zoals een mens uit de bedriegerijen van zijn hart soms doet): "Dàt werkt de natuur niet, want een mens is toch verdorven. Of, zelfs wel in deze zin, dat, als wij onze knieën moeten buigen en God aanroepen, wij dan soms ook al aan het groeien zijn met: "Er is niemand die naar God vraagt, die God zoekt, dus dan is er toch wel wat goeds in mij." En dáár wagen wij het dan op, terwijl wij vèr van God zijn. Want er is een kloof tussen God en ons, en wij zijn in een staat waarin wij moeten vergaan.

Wij kunnen onszelf niet helpen: "Niemand zal zijn broeder immermeer kunnen verlossen; hij zal Gode zijn rantsoen niet kunnen geven; want de verlossing hunner ziel is te kostelijk, en zal in eeuwigheid ophouden." Dus, al was er een vader of moeder, broer, zuster een kind, of wíe dan ook die waarachtige genade had en tevens een aanhankelijk teder leven met de Heere had, en zijn bloed er wel voor wilde geven om zijn naaste te helpen, dan zou hij nòch vrouw, nòch kind of wie dan ook kunnen verlossen, want het rantsoen zou véél te groot zijn, zij bleven dan nòg verre van God!

Wat rest ons dan? Alléén Jezus Christus en Die gekruist. Zijn arbeid om die kloof te overbruggen -- en Hij heeft die ook volkomen overbrugd -- is dan ook het éنية middel. Dus buiten Jezus Christus valt alles weg. Alléén Zijn arbeid geldt, maar dat is dan ook een volkómen werk, waarin alles te vinden is tot herstel van de gemeenschap met God, onze Schepper. Dat deed de apostel Paulus zeggen: "Gij die eertijds verre waart, zijt nabij geworden door het bloed van Christus." Niet meer verre, maar nabij. Een andere weg, een ander middel is er niet, bestáát er niet: "Want er is ook onder de hemel geen andere Naam, Die onder de mensen gegeven is, door Welke wij moeten zalig worden", dan de Naam des eniggeboren Zoons van God. Er is niets anders.

De psalmdichter spreekt, zeiden wij, uit de zekerheid van: "Die verre van U zijn, zullen vergaan", maar spreekt óók met zekerheid: "Mij aangaande, het is mij goed nabij God te wezen." Naarmate men dicht bij God is, valt weg, wat van ons is. Die het dichtst bij God is, die is de grootste sukkel, de ontblootste hals, de grootste niet en nul. Maar naarmate wij niets en nul zijn, komt voor de dag wat een algenoegzame alles vervullende God die aanbiddelijke Jehova is, genoegzaam om ons daarop te verlaten met ziel en lichaam, voor de tijd en voor de eeuwigheid, in leven en in sterven.

Tekst.

Het woord waarvoor ik uw aandacht vraag, vindt gij in het ons zoven gelezen 4e hoofdstuk van Paulus' zendbrief aan die van Efeze, nader het 13e t/m 15e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

13. *Totdat wij allen zullen komen tot de enigheid des geloofs en der kennis van de Zoon Gods, tot een volkomen man, tot de mate van de grootte der volheid van Christus;*
14. *Opdat wij niet meer kinderen zouden zijn, die als de vloed bewogen en omgevoerd worden met alle wind der leer, door de bedriegerij der mensen, door arglistigheid, om listiglijk tot dwaling te brengen;*
15. *Maar de waarheid betrachtende in liefde, alleszins zouden opwassen in Hem, Die het Hoofd is, namelijk Christus.*

Zingen.

Psalm 119: 83

Wat vreê heeft elk die Uwe wet bemint! ...

Leerrede.

Wij begonnen dan met: "Die verre van U zijn, zullen vergaan", vervolgens dat het: "Goed is nabij God te wezen", en dat wij alléén nabij God kunnen komen door het bloed des kruises. Laten wij nu hier eens uit de Schriftuur opmerken, welk een volkomen Middelaar Christus is, en hoe Hij volkómen alles in Zich heeft om ons te dienen.

Uit het hoofdstuk, waarin onze tekstwoorden staan, is u voorgelezen dat Christus eerst is nedergedaald in de nederste delen der aarde, en dat, Die nedergedaald is, ook Dezelfde is, Die opgevaren is boven al de hemelen, opdat Hij alle dingen vervullen zou. Hij is het dus, Die de laagste plaats heeft ingenomen, beneden mij, beneden u, beneden Zijn ganse kerk, beneden àlles. Nadat dit was geschied heeft Hij de hoogste plaats ingenomen en is gezeten aan de rechterhand Gods, des Vaders.

Dat Hij, zowel de laagste als de hoogste plaats heeft ingenomen is, om ellendige zondaars te dienen. De laagste plaats: om hun schuld te verzoenen, en de hoogste plaats: om hun Zijn heilsverdiensten deelachtig te maken, en Zich ook krachtig te bewijzen als het Hoofd van Zijn kerk en gemeente, Die gaven genomen heeft om uit te delen onder de mensen. Paulus verklaart het hier aldus: "En Dezelve heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars. Tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwning des lichaams van Christus." Dat is Christus' werk.

Als ik deze woorden lees, dan kan ik de gedachten niet van mij weren, hoe het toen in die nacht geweest is, nadat ik zoveel jaren gesproken had, maar er niet toe kon besluiten om naar Bogaard te gaan en te zeggen: "Bogaard, nu spreek ik al zoveel jaren, zou het niet eens tijd worden dat u mij bevestigt." Dat kòn ik niet, dat wílde ik niet, en dat dùrfde ik niet. Ik wílde het niet, omdat wij geen kerkelijk genootschap zijn, maar een vergadering van "daklozen". Wat wij hebben, is

uit de genade Gods. Hij had mij Woord en sacrament opgelegd om die te bedienen en uit die grond wenste ik, dat Hij dat ook openbaar zou brengen.

Want, als men later zou zeggen: "Hoewel je belijdt, dat heel kerkelijk Nederland onder de breuk ligt, toch heb je een hoop mensen om je heen vergaderd, en je doopt en bedient ook het Heilig Avondmaal, nóem je dat geen kerkelijke zaken?", dat ik dan zou kunnen zeggen: "Dat ik mij niet als een kerkelijk mens in Nederland beweeg, komt ten eerste, doordat God mij vier weken de gevangen man gemaakt heeft onder de breuk van land, volk en kerk, en ten andere, als ge er op tegen bent, dat ik Avondmaal houd en de Doop bedien, dan moet ge dat maar aan Christus, als Hoofd van Zijn kerk wijten, want Die heeft dat alles zodanig geschikt."

Ik wenste voor alle andersdenkenden mijn ogen vrij te kunnen opslaan. Dat is een nood geworden van weken, totdat die nacht aanbrak, waar ik zo-even over sprak. Het kon zo niet langer meer. Toen ben ik neergevallen, Hem aanroepend: "Gij zijt toch mijn Vader in Christus geworden, ik kàn niet meer." Toen verwees Hij mij in de grootste Vaderlijke liefde naar Zijn Zoon, Die Hij gesteld heeft tot Hoofd van Zijn kerk en gemeente, want Die deelt ambten uit, en dáár moest ik mij vervoegen.

Toen restte mij niets anders dan: "Heere Jezus, Gij zijt Hoofd van Uw gemeente, ik kom tot U." Daaruit zijn toen handelingen gevloeid, die voor mij geweest zijn, alsof ik daar door God Zelf in mijn ambt bevestigd ben. Toen is de zegen over mij uitgesproken als in tegenwoordigheid der engelen, die toeschouwers waren, dat bij al de ellende in kerkelijk Nederland, er toch nog was, waar geen menselijk gedoe en redenatie bij was, maar zuiver uit de bediening der genade en des Geestes.

Ik ben toen met de oude Ds. Sterkenburg, met Stam en met Bogaard als in één band ingesloten, uit de eeuwige genade en rijkdom Gods, wat teweeg bracht, dat alles wat aan mij was, vlag en wimpel was. Toen ik 's morgens vroeg bij Bogaard kwam, zei hij: "Kom maar eens vertellen wat er aan de hand is. De Heere bevestige Zijn Woord." Nadat ik uitgesproken was, zei hij: "Wat dan nog te doen is, zal ik Woensdag doen. Dan kan ik je in Schiedam bevestigen, en dan kun jij Avondmaal houden. Dan hoop ik ook nog eens na dertig jaar aan de tafel te mogen aanzitten en brood en wijn uit des dienaars hand te mogen ontvangen, en dat uit Gods eeuwige genade, daar Christus Hoofd is van Zijn kerk." Als ik deze zaken lees, dan komt dat altijd onwillekeurig naar boven.

Want, waartoe is de dienst des Woords en der sacramenten? Immers, opdat er mensen bekeerd en tot Christus gebracht zouden worden. En als men bekeerd is, is het dan klaar? Neen, want het is niet alleen de bedoeling dat wij naar de kerk zouden gaan - onder de dienst des Woords zouden komen - totdat wij bekeerd zijn, om dan (om zo te spreken) te kunnen zeggen: "Wij hebben onze schaapjes op het droge", omdat wij "bekeerd" zijn. Neen, de apostel Paulus spreekt hier anders, hij zegt: "Totdat wij allen zullen komen tot de enigheid des geloofs, en der kennis van de Zoon Gods."

"Maar, dat is toch de inhoud ervan, dat, wanneer iemand tot God bekeerd is, dan is diegene gekomen tot de enigheid des geloofs en der kennis van de Zoon Gods, en dan is men toch klaar?" Men is dan, inderdaad, tot bewustheid des geloofs gekomen, en onder de Godshandelingen wordt men als één met de ganse kerk, met degenen die al ingezameld zijn en voor de troon juichen, dus met de apostelen en de profeten, en ook met al diegenen, die nog hier zijn en die nog geboren moeten worden, dus gehéél één. Maar voor degene die oprecht is, is het dan zó, dat wij als onze eerste voetstap hebben gezet op een nieuw terrein. Want, in dat Koninkrijk worden kinderen geboren! Geen grote mensen! Dan is er een kennis gewrocht, namelijk, de enigheid des geloofs: Jezus Christus Zaligmaker, Middelaar Gods en der mensen.

Maar ... hoe zwak staan wij in dat geloof, hoe wankelbaar soms. Want komt het niet voor, dat, als er bij iemand in zijn onverzoende staat, onder de ellende van zijn zonden, de uitgang des harten tot Christus werkt, omdat Hij het leven is, en er vrucht is van Christus' rijkdom, volheid

en arbeid, dat iemand die nog maar kort in Christus overgegaan is, dan zegt: "Ik ben toch zo jaloers op die man of vrouw! Ik wil niet ontkennen wat er bij mij gebeurd is, maar als ik zó hoor praten (het is wel uit de ellende en het verdriet onder hun zonde, maar zij spreken in koningsgezindheid, en van de liefde van Christus in hun ziel) dan lijkt het mij toe, dat ik zo'n arme, ontblote hals ben, en dat zij veel rijker en gelukkiger zijn dan ik!" Die dingen vallen toch voor?

Wat bemerken wij dan? Dat het boompje van ons geloof nog zo zwak is! Als er wat wind tegen aan waait, en het wat schudt en zwiept, dat wij dan al gauw zeggen: "Zou nu niet alles tegen de grond gaan?" Wat is het geval? Dit, dat het geloof in Christus, het geloof dat de wereld overwint, levendig in ons moet werken om welgetroost te kunnen leven en te kunnen sterven. Dat is de hoofdzaak. Het geloof toch komt van de Heilige Geest? Die is er de Werkmeester van. Niet een mens! Er is ook niets bij van menselijke gedachten, of van menselijk inzicht!

De derde Persoon is de Werkmeester van het geloof dat in de troon van God geldt. Daarom is dat zielzaligende geloof onderscheiden van een tijdgeloof, van een historisch geloof en van een wondergeloof, ook wel genoemd een geloof der mirakelen. Het zielzaligende geloof verheft ons in de hartelijkste liefde tot God in Christus, en zet heel het hart in vuur en vlam.

Van dit beginsel zal ik alleen maar iets aanhalen van wat er werkte bij Filippus, de vriend van Nathánaël. Als hij bij Nathánaël komt, dan zegt hij: "Wij hebben Dñen gevonden (je kunt de hartelijkheid daarin als aanvoelen) van Welke Mozes in de wet geschreven heeft, en de profeten, namelijk Jezus, de zoon van Jozef, van Názareth."

Ja, daar hadden ze van geloofd. Die mensen hadden in de Schriftuur de zaken nagespeurd waardoor zij een zuiver historisch geloof hadden. Zij hadden Christus in de Schriften bemerkt en leren kennen. Zij waren vrienden, die met elkander konden delen in hun ellende, maar nu Filippus in opgetogenheid komt met: "Wij hebben Hem gevonden!" is hij zó'n grote stap vooruit, dat Nathánaël hem niet kan bijbenen. Daarom zegt hij: "Kan uit Názareth iets goeds zijn?" Doch de ander heeft zo'n helder inzicht, dat hij weet: al komen er duizend mensen tot Christus die vol zitten met godsdienst en daarop leunen en steunen, dan hebben zij niet het minste gevoel noch enig licht of inzicht dat Jezus de Christus is, maar, vriend, als jij meegaat, jij, die aan de binnenkant zo nameloos ongelukkig bent en gelooft al wat Mozes en de profeten gezegd hebben, dan ben jij zó verkocht. Daarom zegt hij: "Kom, en zie."

Daardoor komt Nathánaël met Filippus bij Jezus, en als Jezus hem ziet, zegt Hij: "Zie, waarlijk een Israëliet, in welke geen bedrog is." Dan komt voor de dag, wat er bij die man aan de binnenkant werkt, namelijk: bij Gød in de schuld, en zo ver, vèr, vèr van God af. Het gaat zó maar niet om de hemel binnen te gaan! Er kan wel veel gepraat worden, maar: wàt geldt bij Gød? Daarom zegt hij tot Hem: "Vanwaar kent Gij mij?" Want dàt liet hij zich zo maar niet aanpraten!

Iemand, in wie niet het geloof in God is, waar niet is: voor Hem heb ik geen bestaan en bij wie niet is: ik ben zo ver, vèr van God af, die zou er onwillekeurig mee verguld zijn, denkend: Nou, dàt is een èchte man, die heeft wel geloof voor mij. Maar zó kon Nathánaël niet handelen, die zaken waren veel te ernstig voor hem. Jezus antwoordt hem, zeggende: "Eer Filippus u riep, daar gij onder de vijgenboom waart, zag Ik u."

Wat komt er nu bij Nathánaël terug? Hoe hij daar onder de vijgenboom had gelegen: "Ik weet het niet meer! Ik weet het niet meer!" Daar had hij van zijn hoogheid moeten afleggen, van zijn eigen licht en inzicht. En nu zegt Jezus van zo één: dàt is een eerlijk man, want hij zegt waar het op staat, namelijk dat hij het zèlf níet meer weet en daarom op zijn knieën zat, niet wetend hoe bij God te komen. Jezus' antwoord geeft zó'n inslag bij Nathánaël, dat hij zegt: "Rabbi! Gij zijt de Zone Gods, Gij zijt de Koning Israëls."

Wat voel je daarin als aan? De liefde, de hartelijkheid, het geloof! Daarom bestaat het zielzaligende geloof in kennis, maar ook in betrouwen. Want het minste, het allereerste beginsel,

zuiver gewerkt door de derde Persoon, de Heilige Geest, aanvaardt Christus geheel, al is het in de grootste zwakheid, maar men aanvaardt Hem als Middelaar en dat in Hem is wat wij nodig hebben.

Dat is een eigenschap (men spreekt wel eens van eigenschappen; nu, dat is een eigenschap) van het geloof. Dat is er echter zo lange tijd, als die kracht er is. Als wij er de vrucht en de kracht van missen, wat komt er dan voor de dag? Ik! Dan behoren wij er helemaal niet bij, en weten wij niet of er wel ooit iets geweest is. En dan moet het ook nog recht werk zijn, want het verstand kan zo ver gaan! Immers, wat is een mens? Hij heeft een bedrieglijk hart. Ook satan is dan bezig om met allerlei te komen aandragen. En, wij niet verder verlicht zijnde dan wij verlicht zijn geworden, doen dan méé, zodat het soms een chaos is, waardoor wij niet meer weten waar wij ons aan moeten houden.

Wat heeft Christus nu verordend? "Gaaf heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen." Hij is verhoogd als Middelaar, en heeft gaven genomen om uit te delen. En nu is de verkondiging des Evangelies dáártóe, dat wij, als wij het niet meer weten, uit het Evangelie zouden gaan verstaan hoe de zaken zijn, hoe het gesteld is in dat Koninkrijk Gods en der genade. Soms zeggen wij, nadat wij onder de prediking hebben gezeten: "Ik heb er niets aan gehad." Dat zeggen wij als mens, maar - wij hebben nergens weet van, en dan komt er, soms na dagen, weken, maanden, ja zelfs na jaren toch nog van voor de dag.

Laatst had ik dat nog met een predikatie van 25 jaar geleden, die ik van Bogaard gehoord had over: "Want, over alles wat heerlijk is, zal een beschutting wezen." Toen die preek uitgesproken was, ja ik had het wel gehóórd, ik had niet zitten slapen, dacht ik: ik heb er "niets" aan gehad. Doch 25 jaren later, trok ik er de vrucht van. Zó is het Woord van God.

De verkondiging van het Evangelie gebruikt de Heilige Geest als middel om het geloof te werken -- opdat wij telkens van onszelf afgebracht en tot de eenvoudigheid gebracht worden -- dat de zaligheid in Jezus Christus is, daar Hij het Leven is. Zó volkomen het leven, dat wat buiten Hem is, de dood is.

Daarom, naarmate dat in het hart werkt, worden wij allemaal, dat kán niet uitblijven, ongelukkige stakkers. Geen flinke mensen! Wel neen! Want het Evangelie is dáártóe, dat wij zouden gaan verstaan dat de zaligheid in Jezus Christus is. Dan worden wij niet de "gelukkigen", maar de "ongelukkigen". Ja, als er enige vrucht aan onze ziel is, dan geldt: "Zijn vrucht is mijn gehemelte zoet." Dan kwinkeleren wij, want het is het verhevenste, heerlijkste, het zoetste dat wij kennen!. De minste indruk van wie God in Christus is, weegt tegen alles op, ja daar zinkt heel de wereld bij in het niet. Steeds treedt dan op de voorgrond, dat dit komt, omdat wij proeven en smaken wie God in Christus is. Als die vrucht op is, dan zijn wij weer ongelukkiger als ooit te voren, doordat wij de vrucht geproefd hebben. Maar het is: zó genoten, zó weggesloten. Doch wie wenst zijn hart niet eens op te halen aan Christus? Dat wenst de één voor de ander wel, die er van geproefd en gesmaakt heeft.

Om heel ons hart aan Christus te kunnen ophalen, is allereerst nodig, dat wij het eens worden met God, Die Zijn Wet staande houdt. Die Wet veroordeelt ons tot de drievoudige dood. Nu kan het zijn, dat wij het in Adam niet zó volkomen eens zijn geworden met God, zodat wij niet in Adam afgesneden zijn, maar wel, om zo te spreken, een knak in Adam hebben gekregen, waardoor wij niet uit die eerste Adam kunnen leven, maar ook niet in die tweede Adam zijn overgeplant.

Já, hoe moet het nú? Dan is er niet de kennis van onszelf om eens voor God geheel in de schuld als "voorover" te vallen, maar (laten wij het dan zó onder woorden trachten te brengen) vallen uit de ellende als "achterover": "O God, ik weet geen raad van de ellende." Dan zullen wij ervaren, dat er van de rijpe vrucht van Christus afvloeit, en dat valt ons dan net in de mond van onze honger en armoede. Die vrucht is ons zo zoet!

Dat is daartoe, om ons op te wekken dat Jezus Christus het leven is. En, dat als uit de diepste grond van ons hart oprijze: "Heere Jezus, als ik U heb, dan heb ik alles. Als ik U niet heb, dan ben ik nameloos arm en ongelukkig." Om kort te zijn, opdat er gewrocht zou worden - onder de kennis van onze zonden en de vloek der Wet en uit de vrucht die wij soms aan onze ziel genieten - dat wij uitgewonnen worden van onszelf, en ingewonnen en overwonnen voor de HEERE, om eens als een verslagene te worden geveld op het slagveld van vrije genade, en in te willigen alle eisen des verbonds.

Als er dan een uitgewerkte, een verlorene is, die krijgt dan geen nieuw geloof, maar wat hij geloofd heeft, en in de loop der jaren heeft aangenomen, dat komt dan voor de dag als een gewrochte van de Heilige Geest in het hart. Dat geloof wordt dan bevestigd, als zijnde het ware geloof, dat, waar alles ons ontvalt, en wij in de verlorenheid alleen Christus overhouden, dat dit het geloof is dat ons rechtvaardigt, dat ons zaligt.

Waar God handelt in recht en ons afsnijdt in Adam, daar leren wij kennen, dat het een ogenblik is in Zijn toorn, maar een leven in Zijn goedgunstigheid. Want, het ene moment zeggen wij, dat het kwijt, verloren is en het andere moment zijn wij op de armen van Christus terecht gekomen en ervaren dus de waarheid van de waarheid Gods. Ervaren de waarheid van de leer des Evangelies, ervaren de waarheid van wat wij hebben erkend en omhelsd en hebben aangenomen: Christus, Zaligmaker, Hij het Leven. Nu wordt dat geloof aan ons bevestigd.

Maar dat sluit dan niet in, dat wij zulk een vast geloof hebben, zodat wij hier als onbeweeglijk staan. Neen, aanvankelijk zijn wij aan veel slingeringen onderworpen. Wij menen bijvoorbeeld dat als iemand in Christus overgegaan is, dus een bevestigd christen is geworden, dat zulke mensen geen last meer zouden hebben van de wereld van de zonde, van satan. Maar, als wij nu zelf daar terecht komen, dan ervaren wij, dat oude en nieuwe zonden het hoofd opsteken, de wereld, de wereld gebleven is en satan ook dezelfde is. Dat dus een driehoofdige vijand: satan, de wereld en ons verdorven vlees ons aanvalt. Dan zeggen wij: "Zou het wel recht werk bij mij geweest zijn? Want, wie had dat ooit kunnen denken? Verschrikkelijk! Wát moet het worden?"

Wat doet dan de prediking des Evangelies bij ons? Die doet ons verstaan: "Als zondaar moet gij gunst ontvangen." Dus dat wij nu niet verder moeten gaan leven als een recht, als een wáár bekeerd mens, maar dat wij als zondaar gunst moeten ontvangen. Dan moeten wij telkens weer de zondaar zijn. Want het is de bedoeling, dat wij tot die enigheid des geloofs komen, dat wij geen "uitstapjes" meer maken (als ik het zo mag noemen), om, buiten Christus wat te verwachten.

Vanmiddag, op de catechisatie, haalde ik nog aan, dat, toen ik pas in Christus was overgegaan, ik bij een kind Gods kwam. Nadat ik uitverteld was, vroeg zij: "Hoe gaat het nu?" Ik zei: "Ja, er is altijd nog een leegte bij mij, maar een tijdje terug is het me nog zo dierbaar geweest. Toen heeft Christus me voor de Vader gesteld, en Die zag me aan in Zijn Zoon, en sprak: "De reuk Mijns Zoons is als de reuk des velds, hetwelk de HEERE gezegend heeft." Maar ja, daar is het blijven liggen, want ik weet dat er meer is, dat Hij ons als kind aanneemt, en door de Heilige Geest verzekert en verzegelt van ons aandeel."

Toen zei ze: "Ja, kijk eens, bij mij was dat zó: toen Hij dat deed, kòn ik niet meer. Ik was toch zo ongelukkig, want dat kleed, waar je het zo-even over had, van Zijn gerechtigheid, dat is toch het kleed waarin Hij ons tot Zijn Vader brengt. Nu toen Hij dat deed, nam die Vader mij aan als kind, drukte mij als aan Zijn Vaderhart, en ging de Heilige Geest uit van de Vader en de Zoon, en zette de zegels op mijn ziel van mijn aandeel."

Nadat dit geschied was, gaf de Vader mij weer terug aan de Zoon. Toen ben ik dagen, vanwege de ruimte en de blijdschap, boven het stof geweest. Maar toen is satan gaan werken: "Mens, dat is bij jou geen recht werk! Want nu heeft de Vader je niet gehouden, maar aan Christus teruggegeven! Dat is niet goed." En, zei ze, je weet dat ik hier nergens naar toe kan om onderwijs; ik heb weken in de grootste strijd verkeerd, totdat het weer niet langer kon en het God behaagde,

mij nader te verlichten, met deze woorden: "Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden."

Ik kreeg te zien, hoe ik als een verloren zondares door Christus - als de Deur - was ingegaan en behouden was geworden, en dat de Vader mij dus aan de Zoon gegeven had, opdat ik nu zou gaan leren, om geregeld een gelovig en wettig gebruik te maken van Christus, om geregeld als zondares door Hem tot de Vader te gaan, en ingang en uitgang te hebben door Christus."

Zien wij het wel? Toen werd zij er achtergebracht, dat zij verder als zondares in- en uitgang had voor God, en dat door Jezus Christus. Daar zijn wij niet zo gauw achter!! Op die tijd was het voor haar als een open boek, maar ik heb haar ook gekend, toen zij heel oud was, en toen zei ze: "Dat is toch zo'n les eer wij dat machtig zijn: ik zondaar en Christus Zaligmaker."

De enigheid des geloofs bestaat dus daarin, dat ik geen verwachting van mijzelf heb, dat ik mij geheel en al onderwerp dat ik in Adam verdoemd ben geworden, en al is Christus mijn Grond geworden, mijn Zaligmaker, dan is en blijft het; van mij géén verwachting, Christus moet alles dekken, voor alles instaan, alles zijn. Doch dat is nu juist, wat het geloof ons in Christus doet genieten: dat Christus zó volkomen alles is, dat wij, zoals wij zijn, ons daarop kunnen verlaten en kunnen laten neerzinken.

Als er een drenkeling is, of hij kan zwemmen of niet, licht of zwaar is, als er een reddingsboei hem toegeworpen wordt, dan verlaat hij zich daarop, en wacht af dat iemand hem aan boord of aan de wal haalt. Zo is Christus die Reddingsboei waar wij ons op verlaten. De les die wij te leren hebben is: ik kom nooit te boven dat ik zondaar ben.

Daartoe heeft God de verkondiging van het Evangelie gegeven, opdat wij allen zouden komen tot die enigheid des geloofs, en -- een ieder heeft daarin zijn eigen weg, naar geval, staat, omstandigheid, hetzij in onze onverzonde staat, hetzij dat er bewustheid des geloofs gewrocht is -- er al meer en meer zetting in ons zou zijn (wortel zou schieten), dat alleen Christus de enige Zaligmaker is. Hij vraagt van u en mij niets, Hij wil hebben, dat wij Hem plaats geven.

De eerste keer, dat ik, om zo te spreken - al was er enige evangelische kennis - recht vat kreeg aan het Evangelie (waarvan ik nú nog de troost heb), is geweest, toen mijn zonden zó open kwamen, dat ik dacht dat een ieder het wel zou bemerken hoe hooggaande dat bij mij was. Toen ik op die Zaterdag (ja, ik durfde het niet te laten) naar de catechisatie ging, dacht ik: Bogaard zal wel zeggen: "Ik houd er van om eerlijk en rondborstig te zijn. Ik weet niet of de persoon, waar ik het oog op heb, het begrijpt ..., maar zó kan ik geen catechisatie houden!" Ja, dan zou ik zeggen: "Bogaard, ik weet het wel, en ik zou met jullie wel willen leven en sterven, maar dat kàn niet, ik zie dat zelf, want de zonden gaan mij overheersen."

Dus ik heb daar zitten beven in de bank, maar in plaats dat Bogaard mij eruit joeg, zei hij: "Toen ik jullie zo-even naar binnen zag gaan, dacht ik: de wereld heeft wat, en de vrome godsdienst heeft wat, en Gods volk heeft een genadedeel - die hebben dus ook wat - maar wat hebben jullie nu eigenlijk? Toen heb ik hard zitten wenen: ongelukkige stakkers, wat komen jullie bij mij doen? Ik kan de woorden van Naomie tot Ruth wel tot de mijne maken: "Het is mij veel bitterder dan u."

Weet je wat wij moesten doen? Eer wij beginnen, moesten wij maar op onze knieën gaan en God Almachtig aanroepen." Hij vroeg nog om een vers en daar ik al mijn ellende vergat, gaf ik meteen een vers op: "HEER, ai, maak mij Uwe wegen, door Uw Woord en Geest bekend." Toen op onze knieën. Onder het bidden begreep ik: die man brengt ons daar, waar wij zelf niet kunnen komen. Daarna de vragen kortelijks afgehandeld en toen zei hij: "Weet je waar wij nu vanavond maar eens over moesten praten? Over het eerste vers van Jesaja 54: "Zing vrolijk, gij onvruchtbare." Ik zou nog wel meer kunnen lezen, maar dan kon ik wel doorlezen tot de Openbaring. Wij zullen ons dus tot deze woorden beperken: "Zing vrolijk, gij onvruchtbare."

Toen is hij gaan spreken over de onvruchtbaarheid van een mens in Adam, toepasselijk op ons

geval, uit zijn eigen ervaring. Nadat het afgelopen was en ik thuis kwam, zei ik tegen mijn huisgenoten: "Zalig worden is niets, je hoeft alleen maar aan te pakken: geen vrucht van ons in eeuwigheid, zo'n volkomen werk van Christus dekt alles. Maar wij moeten de laagste plaats innemen."

Wat was dat? Er drong even wat tot mij door van de zaak van het Koninkrijk Gods en de enigheid des geloofs. Nu wil Paulus, dat wij zó één zouden worden en elkaar zouden opwekken om af te zien van onszelf -- er is van ons geen verwachting, alles ligt alléén in Jezus Christus. Uit Hem moeten wij alles putten -- opdat zou gelden wat Christus zegt: "Uw vrucht is uit Mij gevonden." Want uit ons is het niet.

Nu wil Hij onvruchtbaren vrolijk doen zingen, bij de aanvang, bij de voortgang, tot het einde toe, om hen als onvruchtbaren straks ten hemel te doen ingaan. Dan zijn zij nèt geschikt om te zingen:

Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen; ...

Dat is de bedoeling, om te komen tot de enigheid des geloofs. Wèg dus met alle vrome praatjes van ons, met alle verwachting van eigen en van een verbroken werkverbond, verwachting van gestaltenissen en toestanden! Wij zijn onwaard, onwaard!! Alle werk is in die Enige, namelijk Jezus Christus.

Dáártoe is nu de prediking des Evangelies, dus om ons op te wekken dat wij niets zouden weten of erkennen dan Jezus, Jezus en Jezus alléén, de Fontein, de Bron waarin alles is wat wij nodig hebben om getroost te kunnen leven en eenmaal ook nog eens te sterven.

Wij hadden gedacht, om alle drie de verzen, die wij u hebben voorgelezen, in het kort te verhandelen, maar ik kom tot de ontdekking, dat de tijd voorbij is; dus moeten wij afbreken. Dat God geve, dat wij het verdere bewaren tot de volgende Woensdagavond.

In elk geval hebben wij de grond, de hoofdzaak uit deze woorden al naar voren gebracht: dat is Christus en het zielzaligende geloof, waar de derde Persoon de Werkmeester van is, middelijk door de verkondiging van het Evangelie. Dat wij nu verder het Evangelie gebruiken om ons alleen aan Christus te houden, en dat alles wat buiten Zijn Persoon en arbeid is, door ons wordt uitgeworpen als onnut, als onwaard, als ballast, waar wij niet de minste profijt van kunnen hebben, slechts schade.

Nu is het als wij zo spreken zeer eenvoudig, maar de betrachtning is moeilijk. Want het werkverbond zit tot in het merg van ons gebeente, en satan zoekt ons af te houden van de eenvoud die in Christus is. Indien dan iemand wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden. Dat wij het dan bij Hem zoeken, om te mogen zijn hoorders en daders des Woords. Niet alleen hoorders, onszelven met valse overleggingen bedriegend, maar ook dat wij daders des werks bevonden mogen worden, waarvan staat: "Deze, zeg ik, zal gelukzalig zijn in dit zijn doen."

Dat God daartoe dan Zijn Woord en leer ons heilige en zegene, tot zaligheid en tot vorming tot een ander en een beter leven in aanschouwen. Amen.

Slotzang:

Psalm 48: 6

Want deze God is onze God; ...

Zegen.